

Asia: VN/874/2021

Lausuntopyyntö käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huollon toimintapolitiikan ja kansallisen ohjelman päivittämisestä sekä ympäristövaikutusten arvioinnista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

SAK kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen.

Suomi on maailman johtava maa käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoittamiseen liittyvissä ratkaisussa ja aloittaa näillä näkymin ensimmäisenä maana maailmassa pysyvän ja turvallisen loppusijoituksen.

Ydinvoima on yksi keskeinen osa toimitusvarmaa, vähäpäästöistä ja kilpailukykyistä energiajärjestelmää. Ydinvoiman hyväksyttävyyden kannalta on keskeistä, että voimme osoittaa kykenevämmme toteuttamaan turvallisen ja pysyvän loppusijoitusratkaisun.

Vaikka Suomi on ydinjäteasioiden edelläkävijä, on siitä huolimatta tarpeellista tarkastella joitain asioita liittyen ydinjätehuoltoon.

Suomessa tulisi siirtyä yhteen kansalliseen loppusijoitusratkaisuun. Historiallisista syistä ydinjätehuoltoyhtiö Posiva on kehittänyt nykyistä Olkiluodon saaren loppusijoitustilaa omistajiensa tarpeisiin. Kyseinen loppusijoitustila tulisi riittävää korvausta vastaan tarjota käyttöön myös muille Suomessa toimiville ydinvoimayhtiöille. Esimerkiksi Fennovoiman rakenteilla olevan laitoksen sekä kehitteillä olevien pienreaktoreiden polttoaine tulisi voida aikanaan sijoittaa Posivan loppusijoituslaitokseen, mikäli se on turvallisuusteknisesti mahdollista.

Toinen ydinjätehuoltoon liittyvä kehityskohta on se, että Suomesta ei saa viedä eikä Suomeen saa tuoda käytettyä polttoainetta. Kyseisen lain tavoite on oikea, mutta se esimerkiksi estää suomalaisissa ydinvoimalaitoksissa syntyvän ydinjätteen jälleenkäsittelyn ulkomaalaisissa laitoksissa. Jälleenkäsittely voi oleellisesti pienentää syntyvän ydinjätteen määrää kiertotalousajattelun mukaisesti, mutta Suomessa ei ole yhtäkään ydinjätteen jälleenkäsittelylaitosta.

Laki tulisi päivittää ydinjätteen viennin/tuonnin sallivaksi, mutta kuitenkin niin, että Suomi sitoutuisi jatkossakin hoitamaan vastuullisesti kaiken Suomessa syntyvän ydinjätteen.

Laaka Mari
SAK ry